

Muhu Vallavalitsus
vald@muhu.ee

Teie 06.11.2024 nr 7-1/1059
Meie 30.12.2024 nr 5-2/5916-2

Arvamuse avaldamine Muhu valla üldplaneeringu Suure väina püsiühenduse teemaplaneeringu eelnõu kohta

Muhu Vallavalitsus on teavitanud Saaremaa Vallavalitsust Muhu valla üldplaneeringu Suure väina püsiühenduse teemaplaneeringu eelnõu (registreeritud Saaremaa Vallavalitsuse dokumendiregistris 06.11.2024 nr 5-2/5916-1, edaspidi *teemaplaneeringu eelnõu*) avalikust väljapanekust. Kuna püsiühenduse olemasolu mõjutaks lisaks Muhu vallale väga olulisel määral ka Saaremaa valla käekäiku, avaldab Saaremaa Vallavalitsus teemaplaneeringu eelnõu osas järgmist arvamust.

Teemaplaneeringu eesmärgiks on eemaldada Muhu valla kehtivast üldplaneeringust Suure väina püsiühenduse trasside reserveering ning teha ettepanek Saare maakonnaplaneeringu muutmiseks selles küsimuses. Teemaplaneeringu koostamise tulemusena soovitakse loobuda Muhu valla üldplaneeringus konkreetsete trassikoridori alade reserveerimisest. Planeeringualale ei määrata uusi maakasutuse juhtotstarbeid ning kehtima jäävad samad ehitus- ja kasutustingimused nagu Muhu valla üldplaneeringus toodud. Muhu Vallavalitsus märgib, et teemaplaneeringu koostamine ei välista tulevikus püsiühenduse kavandamist läbi eriplaneeringu ning selle raames asukohavaliku menetluse.

Saaremaa Vallavalitsus on seisukohal, et kuigi tänase seisuga Suure väina püsiühenduse planeerimine ei ole päevakorral, ei saa välistada, et tulevikus tekib saartel meie tulevastel põlvkondadel vajadus ning riigil võimekus sellise püsiühenduse planeerimiseks ja rajamiseks. Juhul, kui täna trassikoridori alad reserveerimisest vabastatakse, tekib olukord, kus tuleb tulevikus püsiühenduse kavandamiseks koostada eriplaneering. Vahepealsel ajal võib juhtuda aga see, et potentsiaalsetele trassikoridori aladele rajatakse hoonestust, mis võib tulevikus eriplaneeringu koostamise teha oluliselt raskemaks või lausa võimatuks. Viimase aja praktika üle Eesti mitmesuguste suuremate taristuobjektide planeerimisel on näidanud, et kohalike elanike vastasseisu tõttu on planeerimisprotsessid kas täielikult peatunud või olnud olulisel määral aeglustatud.

Püsiühenduse rajamise üle on peetud debatti aastakümneid ning arusaadavalt on see vastuolulisi arvamusi tekitav teema. Saaremaa Vallavalitsuse hinnangul ei ole otstarbekas siiski tänase seisuga tulevikus potentsiaalset püsiühenduse rajamist keerukamaks muuta ja seega palub Saaremaa Vallavalitsus Muhu Vallavalitsusel kaaluda jätkuvat trassikoridoride alade reserveerimist. Mõistame, et niivõrd suures mahus alade reserveerimine teadmata ajaks investeeringuks, mille saabumise osas puudub igasugune kindlus, on äärmiselt keeruline otsus.

Seega teeb Saaremaa Vallavalitsus ettepaneku, et Muhu Vallavalitsus teeks riigiga kokkuleppe, mille kohaselt peaks riik vähemalt 10 aastat ette teatama, kui püsiühenduse rajamine reaalsuseks saab. Selline kokkulepe annaks võimaluse kasutada reserveeritud trassikoridoride alasid ajutiste ehitiste ja rajatiste püstitamiseks. Juhul, kui riik vajab reserveeritud alasid püsiühenduse rajamiseks enne 10 aasta saabumist, peaks riik ehitise või rajatise likvideerimisega seotud kulud kompenseerima. Saaremaa Vallavalitsus on valmis omaltpoolt kokkuleppe saavutamiseks toeks olema.

Kuigi Saaremaa Vallavalitsus näeb, et tulevikku silmas pidades oleks põhjendatud kõikide trassikoridoride alade reserveerimine, oleme valmis kompromissiks, kus reserveeritakse vähemalt ühe trassikoridori ala. Arvestades tehtud uuringuid, sh nii keskkonnavalaseid kui sotsiaalmajanduslikke, teeme ettepaneku, et selleks trassikoridori alaks peaks olema Kuivastu sadamast põhjapoolse jääv trassikoridor, mille osas on uuringud toonud välja kui potentsiaalselt kõige realiseeritavama.

Lõpetuseks rõhutame kuivõrd laiaulatuslik on teemaplaneeringu eelnõuga planeeritava otsuse mõju Saaremaale ja saarlastele, seega palume Saaremaa Vallavalitsuse arvamusega selles küsimuses arvestada.

Lugupidamisega

(digitaalselt allkirjastatud)

Liis Lepik

abivallavanem vallavanema ülesannetes